

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Särtryck ur Historisk Tid-
skrift för Finland, 1949

JOHN E. ROOS:

Kaarlo Blomstedt †.

Helsingfors 1949
Mercators Tryckeri

Kaarlo Blomstedt †.

Av

JOHN E. ROOS.

Den 27 februari detta år avled i Helsingfors efter en tids sjuklighet riksarkivarien, professor Kaarlo Viljanti Blomstedt i en ålder av sextioåtta år. Som särpräglad och stark personlighet, som en av förgrundsgestalterna i vårt vetenskapliga liv, som känd historisk forskare och som ledande kraft inom Finlands i snabb utveckling stadda offentliga arkivväsen, har han under flere decennier utövat ett betydande inflytande på gestaltningen av många former av humanistiskt kulturarbete i vårt land.

Kaarlo Blomstedt föddes i Tavastehus den 17 maj 1880. Hans fader var rektorn vid stadens finska lyceum Kaarlo Johan Blomstedt; modern hette Alma Josefina Wegelius. Efter skolgång i födelsestaden blev den unge Blomstedt student år 1898 och fyra år senare filosofiekandidat med finsk, rysk och skandinavisk historia som huvudämne. Måhända tvekade han till en början något vid valet av levnadsbana. Han arbetade som aktiv tidningsman vid den ungfinska tidningen Helsingin Sanomat 1906—1911, och från och med år 1903 tjänstgjorde han som lärare i historia och finska vid olika skolor i huvudstaden. Men mycket snart stod det klart för honom, att det var åt historiens studium han skulle ägna huvuddelen av sitt intresse, och det dröjde ej heller länge, innan han fattade beslutet att främst av allt ägna sig åt forskning i fäderneslandets historia. Ännu mer stärktes han i sitt uppsåt, sedan han antagits till praktikant vid det dåvarande statsarkivet och efter ett års praktik av statsarkivarien Reinhold Hausen år 1909 förordnats till fast e.o. amanuens vid inrättningen. Den direkta kontakten med arkivets skatter

blev han ledamot och kort därefter ordförande i statens vetenskapliga centralnämnd.

Sin mest vägande insats har Blomstedt gjort på arkivförvaltningens område. Han byggde som arkivchef vidare på den grund, som lagts av företrädarna, men man kan dock säga, att en ny epok tog vid, när han fattade rodret. Arkivets verksamhet utvidgades och gjordes mera mångsidig. Nya tjänster inrättades, den dagliga tjänstgöringen effektiviserades och blev mera ändamålsenlig, flere praktikanter antogs, och arkivets anslag i statsbudgeten ökades betydligt. Av särskilt stor betydelse var, att själva arkivarbetets vetenskapliga karaktär kraftigt underströks och att mera än förut uppmärksamhet ägnades åt tjänstemännens vetenskapliga kompetens. Med samma mål i sikte fattade han beslut om att helt omorganisera utbildningen av de unga tjänstemännen. En speciell arkivexamen infördes, som skulle avläggas av envar efter en viss, fastställd volontärtid. Erfarenheten har visat, att denna arkivexamen, i sin art den första i norden, till sina fordringar krävande och mångsidig, kännbart kommit att fördjupa fackstudierna på arkivbanan och ökat — just den arkivvetenskapliga kompetensen.

Mycket kunde ännu tilläggas om den inre utvecklingen inom vårt lands huvudarkiv, riksarkivet, och hela vårt arkivväsen. En del därav är sådant, som ej nämnvärt observeras utanför fackmännens trånga krets, men som dock är viktigt och nödvändigt för arkivarbetets lyckliga fortgång. Utåt mer synlig är en sådan vinning som uppkomsten och utbyggandet av landsarkivorganisationen. Först under Blomstedts tid kunde denna länge på dagordningen stående, segslitna fråga äntligen lösas. Genom skickligt förda underhandlingar med myndigheterna i olika städer fick han alltid, när det behövdes, samarbete till stånd mellan kommun och stat, och så kunde Tavastehus', Uleåborgs, Åbo, Viborgs (numera Savolax-Karelens) och Vasa landsarkiv skapas, ettvar i sitt distrikt centrum för arkivförvaltningen, förvaringsplats för dyrbara arkivalier och härd för den inhemska historieforskningen. Det är uppenbart, i huru hög grad de redan främjat arkivvården och forskningsmöjligheterna i landet.

En annan frukt av Blomstedts organisationsarbete var den inom arkivdelegationen under hans ledning förberedda nya

arkivlagstiftningen av år 1939, som gav riksarkivet och landsarkiven en mångfald nya arbetsuppgifter och som genom sina bestämmelser, bl.a. om inspektion av statliga och kommunala arkiv otvivelaktigt garanterar en bättre vård av våra skriftliga minnesmärken. Arkivens andel i vårt lands kulturarbete har genom denna lagstiftning klart fixerats.

